

NIEUWSBRIEF NETWERK VN-VROUWENVERDRAG JULI 2020

Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag wenst u een mooie zomer!

Aan het begin van de zomervakantieperiode informeert het Netwerk u graag over vier onderwerpen:

CEDAW en COVID-19

Het Istanbul-Verdrag: de aanbevelingen van het Expertcomité

Draft General Recommendation on Trafficking in Women and Girls in the Context of Global Migration

Start schaduwproces 7de rapportagecyclus

We beginnen met de nabije toekomst: wie doet mee met het 7de schaduwproces?

Andere vorm regeringsrapportage

Nederland is overgestapt op een andere wijze van rapporteren aan het Vrouwenrechtencomité (CEDAW). Dit is bevestigd door [CEDAW's voorzitter Hilary Gbedemah](#) bij de opening van sessie 76 op 29 juni 2020 – 'remote' voor het eerst sinds het bestaan van CEDAW!. De [vereenvoudigde procedure](#) behelst dat er eerst een List of Issues Prior to Reporting (LOIPR) door een voorbereidingswerkgroep van CEDAW wordt vastgesteld. De antwoorden op deze vragen vormen straks samen de 7de regeringsrapportage. Na ontvangst van de regeringsrapportage stelt CEDAW vervolgens vast in welke sessie de constructieve dialoog met de regeringsdelegatie zal plaatsvinden.

Schaduwrapportage 1.0: Beïnvloeden vragen aan Nederland

Consequentie voor het schaduwproces is dat de eerste fase gericht is op het beïnvloeden van de vragen van CEDAW aan Nederland. Wat zijn de belangrijkste onderwerpen waarop welke vragen in de LOIPR geformuleerd moeten worden? Op dit moment is nog niet bekend na welke CEDAW-sessie de voorbereidingswerkgroep van het Comité aan de slag gaat met de LOIPR voor het Koninkrijk der Nederlanden. Een schaduwrapportage moet ruim een maand voorafgaande aan die sessie ingeleverd worden.

Het Netwerk heeft besloten nu alvast een oproep uit te sturen naar de NGO's en CSO's die de vorige schaduwrapportages ondertekenden om concrete onderwerpen voor vragen aan te dragen. Mocht de inleverdatum al in september zijn dan is het Netwerk in ieder geval voorbereid en gevoed door het veld. Nieuwsbrieflezers zijn bij deze ook van harte uitgenodigd concrete suggesties te sturen naar schaduwrapportage@gmail.com.

Expertmeetings in het najaar

Als het mogelijk is, zowel qua COVID-19 maatregelen als wat betreft de planning van CEDAW, zal het Netwerk in het najaar een aantal expertbijeenkomsten (fysiek en/of digitaal) organiseren rond thema's. Onder experts verstaan we activisten, ervaringsdeskundigen, NGO-vertegenwoordigers en onderzoekers/wetenschappers. Zie voor de onderwerpen bijvoorbeeld de publicatie van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag over de aanbevelingen van CEDAW in 2016: [Nederland moet vrouwenrechten beter waarborgen](#). Bij voorgaande gelegenheden waren er bijvoorbeeld bijeenkomsten over mensenhandel, sekswerk, migratie, arbeid en zorg, geweld tegen vrouwen, bijzondere

groepen en intersectie van discriminatie. Wie een idee heeft voor een expertbijeenkomst of er zelfs een wil organiseren, graag melden bij schaduwrapportage@gmail.com.

Penvoering en budget

In eerdere jaren werkte het Netwerk met een of twee rapporteurs vanuit het Netwerk die de voornaamste penvoerders waren. Meer recent heeft het Netwerk gewerkt met een schrijfteam, dat onderwerpen onderling verdeelde, input bij NGO's ophaalde en elkaar intensief feedback gaf. Samenwerking en draagvlak zijn sleutelwoorden. Het beschikbare freelance budget is op basis van tijdsbesteding, resultaat en in onderling overleg verdeeld. Welke keus voor de penvoering het Netwerk zal maken voor het 7de schaduwproces hangt mede af van de kandidaten. Tenminste één van de rapporteurs of leden van het schrijfteam zal uit de Netwerkkringen voort moeten komen. Er is voor het hele schaduwproces 2020/21 (eventueel ook 2022) een freelance budget van ongeveer € 55.000 beschikbaar. Belangstellenden kunnen een profiel opvragen bij het [secretariaat van het Netwerk](#).

CEDAW en COVID-19

Vlak na het einde van sessie 75 van het Vrouwenrechtencomité in maart 2020 sloot het luchtruim goeddeels vanwege alle beperkende maatregelen die wereldwijd waren afgekondigd in verband met de Corona pandemie. Ook de CSW en alle andere bijzondere internationale evenementen vanwege Beijing + 25 zijn afgeblazen en uitgesteld. Het Comité heeft al snel een [Guidance note](#) gemaakt: een leidraad voor staten om er voor te zorgen dat zij de verplichtingen vanwege het VN-Vrouwenverdrag in acht nemen bij de COVID-19 maatregelen die ze treffen. Ook riep CEDAW op tot [gezamenlijke actie](#) als bijdrage aan de 2020 High Level Forum on Sustainable Development. Het Comité besloot wat betreft de zomersessie (76) de geplande dialoogsessies met verdragsstaten uit te stellen tot nader orde en de besloten vergaderingen net als de voorbereidingswerkzaamheden voor sessie 78 via videoconferenties te organiseren. Het is op dit moment niet duidelijk wat de consequentie van deze besluiten is voor de agenda van CEDAW in de volgende sessies. Het is daarnaast volstrekt onduidelijk hoe de COVID-pandemie zich wereldwijd verder zal ontwikkelen.

Het Istanbul-Verdrag: de aanbevelingen van het Expertcomité

Verkenningbijeenkomst ministeries met NGO's over aanbeveling GREVIO "maak Nederlandse aanpak geweld gendersensitief".

Begin dit jaar is [het eerste evaluatierapport](#) over het Nederlandse beleid ten aanzien van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld gepubliceerd. GREVIO is de expertgroep van de Raad van Europa die de naleving van lidstaten van het Istanbul Verdrag monitort. In het rapport worden diverse [aanbevelingen](#) gedaan. Verschillende daarvan zijn gericht op het al vaker bekritiseerde genderneutrale beleid van de Nederlandse overheid met betrekking tot de aanpak van geweld. CEDAW bijvoorbeeld heeft hier verschillende malen zijn zorg over uitgesproken.

Ook in de [schaduwrapportage](#) die het Netwerk VN-Vrouwenverdrag ten behoeve van de GREVIO evaluatie heeft opgesteld, uiten Nederlandse vrouwenorganisaties en experts deze kritiek.

Op 24 juni 2020 is er door het ministerie VWS, mede namens de departementen OCW en J&V, een digitale bijeenkomst georganiseerd over de GREVIO aanbevelingen ten aanzien van gender-sensitiviteit van beleid. Wegens de corona beperkingen was een eerder geplande bijeenkomst uitgesteld. Een kleinere groep van organisaties die eerder betrokken waren bij de GREVIO evaluatie is uiteindelijk uitgenodigd om online te bespreken hoe een gender-sensitieve aanpak er uit zou kunnen zien. Ondanks

interessante bijdragen en creatieve pogingen tot het betrekken van alle aanwezigen, belemmert online vergaderen toch altijd een echt interactieve brainstorm. De bijeenkomst krijgt daarom nog een voortzetting. Het ministerie VWS komt binnenkort met een voorstel voor het vervolg van de uitwerking van de aanbevelingen. Er wordt gekeken of er nog een andere vorm van overleg tussen (direct) betrokken partijen bij de verschillende aanbevelingen te organiseren valt. In het najaar van 2020 gaat de minister de Raad van Europa informeren hoe de Nederlandse overheid met de aanbevelingen van GREVIO om zal gaan.

Draft General Recommendation on Trafficking in Women and Girls in the Context of Global Migration

In april 2020 publiceerde het CEDAW-Comité uiteindelijk de (eerste) concept-tekst van de beoogde algemene aanbeveling over mensenhandel in vrouwen en meisjes in de context van wereldwijde migratie. Aanvankelijk was het plan al vanaf de zomer 2019 een concept te laten circuleren. Verdragsstaten, VN-organisaties en NGO's werden uitgenodigd om uiterlijk 12 mei 2020 concreet commentaar te leveren, in maximaal 5 pagina's. Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag heeft na consultatie van de in het Netwerk samenwerkende organisaties een [commentaar](#) ingestuurd. In eerder stadium heeft de VVR met een [position paper](#) aan de discussie over de nieuwe Algemene Aanbeveling van CEDAW bijgedragen. Onder de [lange lijst van landen en organisaties](#) die CEDAW suggesties hebben meegegeven bevindt zich ook de Nederlandse regering. Tot slot nog wat aanvullende informatie over het schaduwproces:

Aantal en omvang van de schaduwrapportages

CEDAW is de laatste jaren steeds strenger geworden in de omvang van de schaduwrapportages. Voor één NGO is 3.300 woorden de limiet. Voor een coalitie van NGO's 6.600. Dat betekent scherp prioriteren en beknopt en effectief schrijven. Op sommige thema's zullen gespecialiseerde NGO's wellicht nog aanvullende schaduwrapportage indienen. Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag zal twee schaduwrapportages inzenden namens de Nederlandse NGO's en CSO's: 1.0 voor de LOIPR en 2.0, minimaal een jaar later, ter voorbereiding van de Constructieve dialoog tussen CEDAW en de regeringsdelegatie. Zo mogelijk zullen tijdens het verblijf in Genève nog aanvullende factsheets gemaakt moeten worden over zeer actuele onderwerpen of onderwerpen waar Comité leden nadere informatie kunnen gebruiken.

De onderwerpen van CEDAW

Het CEDAW-Comité mag in maximaal 25 paragrafen maximaal 75 vragen stellen in de List of Issues Prior to reporting (LOIPR). In deze 25 paragrafen is vast onderdeel de vraag aan de regering om informatie te geven over de uitvoering van de vorige [Concluding Observations](#) (CObs) – zie voor de Nederlandstalige samenvatting: [Nederland moet vrouwenrechten beter waarborgen](#).

De LOIPR houdt in principe hetzelfde stramien aan als de CObs (zie verderop).

De LOIPR én de regeringsrapportage behoren het gehele Koninkrijk der Nederlanden te beslaan. Dus zowel het Europese deel (Nederland + de bijzondere gemeenten Bonaire, St. Eustatius en Saba in Caribisch Nederland) als de Caribische landen Aruba, Curaçao en St. Maarten.

Stramien CEDAW

General (incl. data, disaggregated seks, age, ethnicity etc.)

Implementation of the Convention

Application of the Convention

Legislative and policy framework

Extraterritorial obligations (w.o. maatregelen wb in NL gevestigde ondernemingen zich ook elders houden aan mensenrechten verdragen e.d.)

Women and Peace and Security

National Machinery & Gender mainstreaming

Temporary special measures, Stereotypes

Harmful practices

Gender based violence

Trafficking and the Exploitation of Prostitution

Participation in Political and Public Life

Education

Employment

Health

Economic Empowerment of women

Rural women

Disadvantaged groups of women

Refugee and Asylum-seeking women

Marriage and family relations

Additional information